

Jaarverslag commissie Lerarenopleidingen 2018

De commissie bestond uit Janneke Riksen (voorzitter, Vrije Universiteit), Terence Honing (secretaris, Hogeschool van Amsterdam), Hanneke Tuithof (Universiteit Utrecht/Fontys Hogeschool Tilburg), Robert Boonstra (penningmeester, Hogeschool Windesheim), Gijs van Gaans (Fontys Hogeschool Tilburg), Annette Wind (Hogeschool Utrecht), Marc van Berkel (Hogeschool Arnhem Nijmegen) en Matthijs Wieldraaijer (Hogeschool Rotterdam).

Terence Honing en Annette Wind hebben in de zomer afscheid genomen. Rien Claassen is vervolgens namens de HU aangeschoven en namens de HvA zal Joke Klaassen in zomer 2019 aanschuiven.

Jaarlijkse VGN-conferentie

Eén van onze actiepunten is dat we de betrokkenheid van de verschillende commissies bij het organiseren van de jaarlijkse VGN-conferentie willen vergroten. Ook dit jaar is er overleg met het bestuur geweest over de invulling van deze conferentie. Vanuit de commissie lerarenopleiding wordt een drietal workshops op de VGN- jubileumconferentie vorm gegeven. Janneke Riksen, Hanneke Tuithof en Gijs van Gaans hebben ieder een workshop ontwikkeld en zullen deze op 15 maart 2019 geven. Bij de laatste twee workshops zijn ook studenten betrokken.

Onderzoek van studenten aan de lerarenopleidingen

Studenten aan de universitaire en hbo-lerarenopleidingen maken tijdens hun studie diverse didactische producten en doen ook het nodige aan (praktijk)onderzoek. De redactie van *Kleio* is in overleg met onze commissie een artikelenreeks gestart waarin goede voorbeelden van dit studentenwerk voor het voetlicht worden gebracht. Deze reeks is in 2014 gestart. We proberen steeds studenten te vinden die hun onderzoek kunnen omzetten in een artikel. In *Kleio* 1 van 2018 is een artikel verschenen over het onderzoek van Rens Goedknecht (UU) over Chinese geschiedenis in schoolboeken. En er is een *Kleio*-artikel in de maak over een onderzoek naar historisch redeneren en games.

De spanning tussen de theorie en de ‘ambachtelijke’ werkelijkheid

In 2018 heeft onze artikelenreeks “Leren van elkaar” rondom de aansluiting tussen theorie en praktijk op de lerarenopleiding en de stageschool in de *Kleio* gestaan.

Jaarlijks worden er in Nederland honderden studenten opgeleid tot docent geschiedenis. Het opleiden gebeurt meer en meer vanuit de lerarenopleiding én de stageschool samen. De opleider van de lerarenopleiding, de geschiedenisdocent op school en student leren idealiter van en met elkaar. In deze artikelenreeks hebben leden van de commissie lerarenopleiding met geschiedenisdocenten en studenten in gesprek over een vakdidactisch thema. Hoe geven zij vakdidactische thema’s vorm in hun lessen en begeleiding, hoe ervaren zij de aansluiting tussen opleiding en voortgezet onderwijs, tussen theorie en praktijk? En waaruit blijkt dat zij elkaar en de leerlingen inspireren?

In de artikelenreeks kwamen de instap van de les, het omgaan met controversiële onderwerpen, digitale en/of analoge schoolboeken, historisch redeneren en historisch besef en samenwerking van de mens- en maatschappijvakken aan de orde. De reeks is in nummer 2 van de jaargang 2018 begonnen en in het laatste nummer van de jaargang 2018 afgesloten met het artikel ‘Wat werkt als je samenwerkt’ over samenwerking tussen de mens- en maatschappijvakken.

Curriculum.nu

Er is tijdens de vergaderingen regelmatig gesproken over de ontwikkelingen ten aanzien van Curriculum.nu. Een aantal leden hebben feedbackbijeenkomsten bezocht van de VGN of het LEMM.

Janneke Riksen coördineerde de feedback voor het OntwikkelTeam M&M vanuit de VSNU. Hanneke Tuithof adviseerde als vakexpert aan hetzelfde Ontwikkelteam.

Burgerschap

Er is regelmatig gesproken over het vak Burgerschap in het MBO. Er blijken veel meer geschiedenisstudenten stage te lopen in het MBO dan we dachten. De conclusie is dat we onze studenten niet goed voorbereiden op deze stages, maar dat veel studenten wel het vak burgerschap geven en vaak ook moeten ontwikkelen. We zijn bezig om gesprekspartners te zoeken om te werken aan dit probleem.

Toekomstplannen

* Marc van Berkel wil in samenwerking met de commissie lerarenopleiding een conferentie over Europa en burgerschap in voorjaar 2020 in Nijmegen organiseren. Er zijn buitenlandse partners geïnteresseerd.

* We gaan in 2019 een nieuwe artikelenreeks, voor Kleio, schrijven. Uitgangspunt zijn interviews over best practices van lerarenopleiders geschiedenis aan hogescholen en ulo's. Ieder lid zoekt een interessante lerarenopleider uit en gaat deze interviewen.

* Het lijkt ons goed om de leden van Kleio te informeren over de landelijke liodagen, die zowel door de hogescholen als de ulo's elk jaar worden georganiseerd. In 2019 zal Gijs van Gaans in Kleio verslag doen van de liodag op het hbo en Janneke Riksen en Hanneke Tuithof van de ulo-dag.

Maart 2019

Hanneke Tuithof